

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران
مرکز پژوهش‌ها

بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۳ (ویرایش اول)

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

آذر ماه ۱۴۰۲

کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۳

بودجه سال ۱۴۰۳ در دو مرحله تقدیم مجلس می شود:

بخش اول) احکام، سقف منابع، سقف واگذاری دارایی های مالی و سرمایه ای، منابع هدفمندی یارانه‌ها و مفروضات
بخش دوم) جداول تفصیلی

در حال حاضر فقط بخش اول با حداقلی از اطلاعات تقدیم شده است.

نمایندگان اتاق‌های سه‌گانه «بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی»، «تعاون» و «اصناف» **در تدوین لایحه بودجه ۱۴۰۳ حضور نداشتند.**

اطلاعات درج شده در این سند به هیچ وجه امکان ارزیابی سیاست‌های بودجه‌ای دولت را برای عموم مردم و به‌ویژه فعالان اقتصادی فراهم نمی‌کند.

لایحه بودجه ۱۴۰۳ برای مهار تورم، انقباضی بسته شده است.

✓ رشد ۱۸.۲ درصدی بودجه عمومی دولت در شرایطی که تورم نزدیک به ۴۰ درصد است، گویای این موضوع است که دولت در کنار ترازنامه بانک‌ها، سیاست انقباض بودجه‌ای را نیز دنبال کرده است.

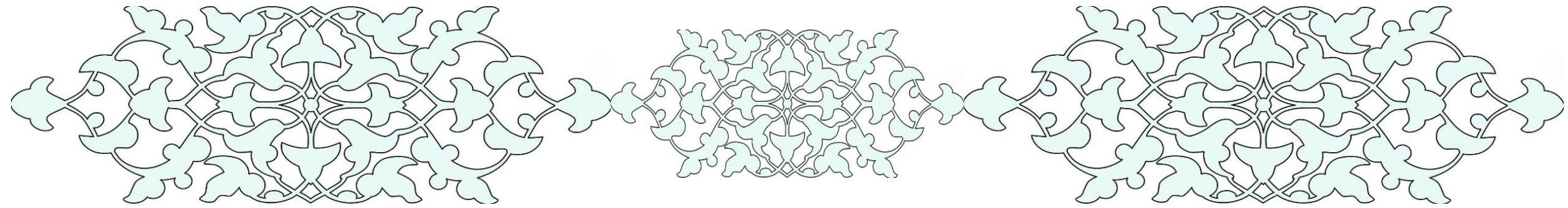
اتکای بودجه دولت به فروش نفت کاهش یافته است.

✓ سهم نفت از منابع عمومی دولت از ۳۰ درصد در قانون بودجه ۱۴۰۲ به ۲۴ درصد در لایحه بودجه ۱۴۰۳ کاهش یافته است.

برنامه دولت، کسب درآمد از محل مالیات است.

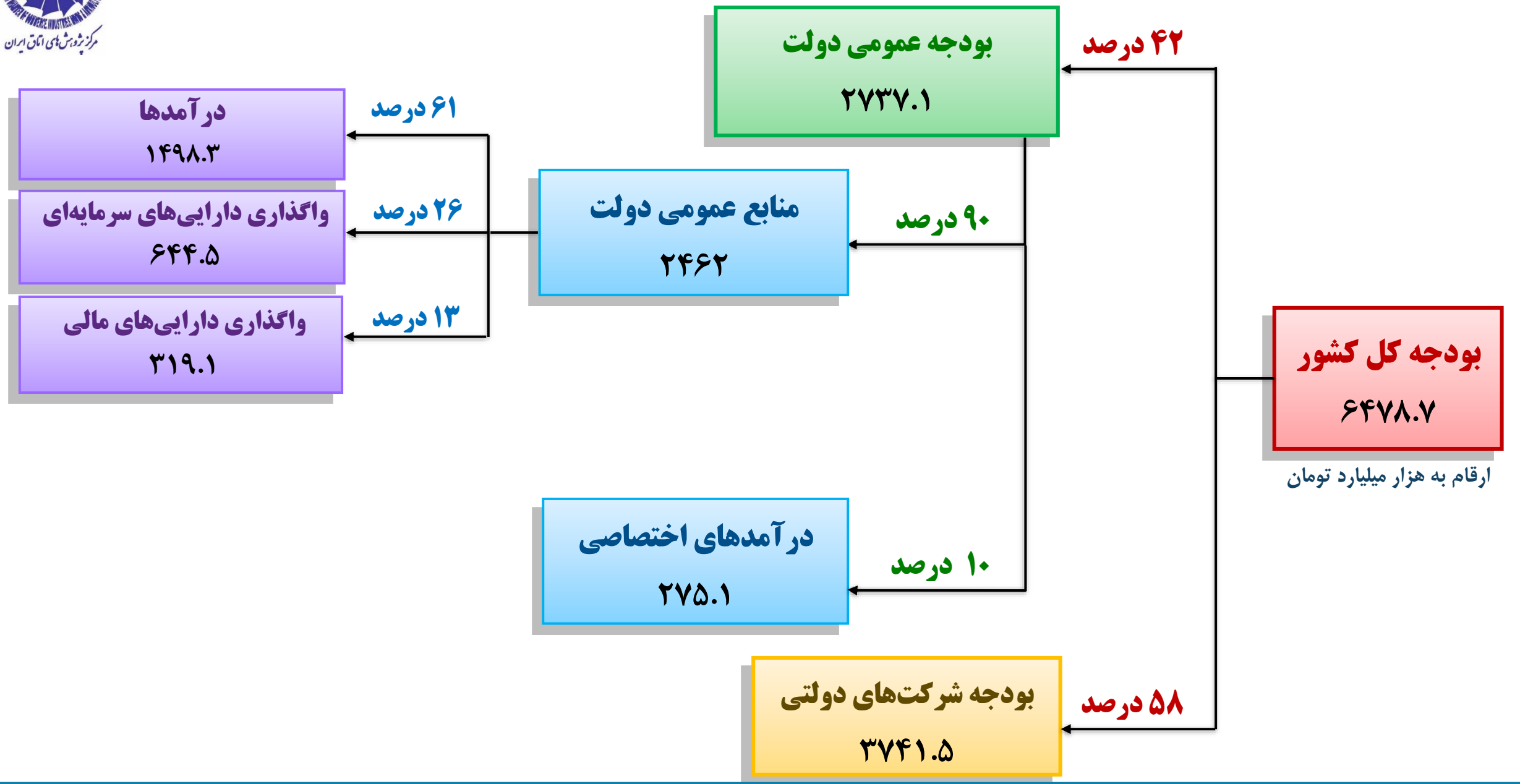

بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۳ از منظر آمار و ارقام کلان

تصویر کلان لایحه بودجه ۱۴۰۳

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

تصویر کلان لایحه بودجه ۱۴۰۳

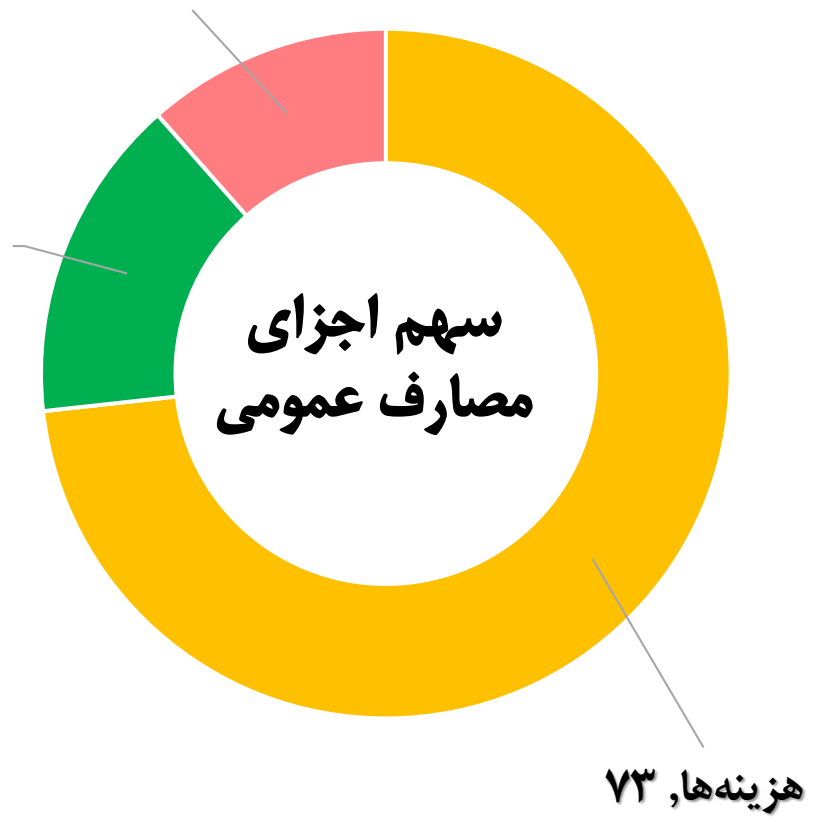
ارقام به هزار میلیارد تومان

رشد	لایحه ۱۴۰۳		قانون ۱۴۰۲		شرح
	سه‌م	رقم	سه‌م	رقم	
۲۹.۷		۶۴۷۸.۷	-	۴۹۹۴.۷	بودجه کل کشور
۲۰.۹	۴۲ (از بودجه کل کشور)	۲۷۳۷.۱	۴۴ (از بودجه کل کشور)	۲۲۶۳.۴	▪ بودجه عمومی دولت
۱۸.۲	۹۰ (از بودجه عمومی)	۲۴۶۲	۹۲ (از بودجه عمومی)	۲۰۸۲.۳	منابع عمومی
۵۱.۹	۱۰ (از بودجه عمومی)	۲۷۵.۱	۸ (از بودجه عمومی)	۱۸۱.۱	درآمدهای اختصاصی
۲۹.۷	۵۸ (از بودجه کل کشور)	۳۷۴۱.۵	۵۶ (از بودجه کل کشور)	۲۸۸۳.۹	▪ بودجه شرکت‌های دولتی

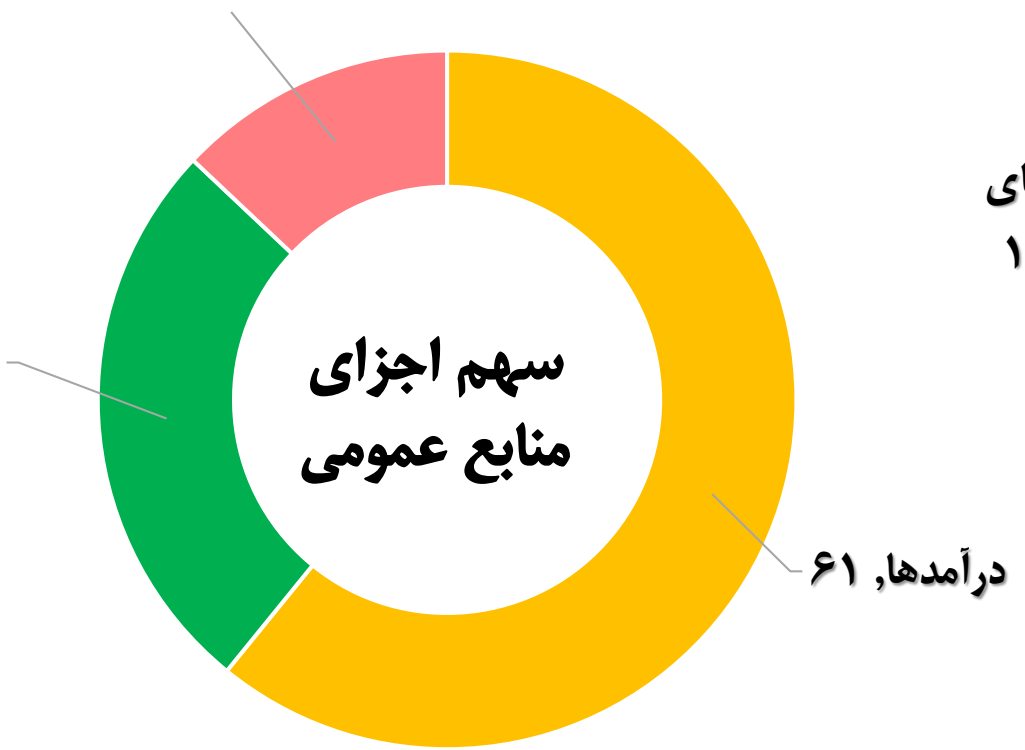
✓ بودجه شرکت‌های دولتی، بیش از بودجه عمومی دولت و به اندازه بودجه کل کشور افزایش یافته است. اما اطلاعاتی در خصوص جزئیات مربوط به بودجه شرکت‌های دولتی ارائه نشده است.

سهم اجزای منابع و مصارف عمومی دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۳

تملك دارایی‌های مالی، ۱۲

واگذاری دارایی‌های مالی، ۱۳

واگذاری دارایی‌های
سرمایه‌ای، ۲۶

تملك دارایی‌های
سرمایه‌ای، ۱۵

سهم اجزای
مصارف عمومی

سهم اجزای
منابع عمومی

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

منابع و مصارف عمومی دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۳

ارقام به هزار میلیارد تومان

رشد نسبت به عملکرد ۱۴۰۲ (درصد)	رشد نسبت به قانون ۱۴۰۲ (درصد)	لایحه ۱۴۰۳		قانون ۱۴۰۲				شرح	
		سهام (درصد)	رقم	عدم تحقق	پیش‌بینی عملکرد	سهام (درصد)	رقم		
۵۷.۷	۴۲.۱۴	۶۱	۱۴۹۸.۳	۱۰۴	۹۵۰ (۹۰ درصد تحقق)	۵۰.۶	۱۰۵۴.۱	درآمدها	منابع عمومی
۲۸.۹	-۱۱.۹۸	۲۶	۶۴۴.۵	۳۰۰	۴۰۰-۵۰۰ (۶۸ درصد تحقق)	۳۵.۲	۷۳۲.۲	واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای	
۵۹.۶	۷.۸۰	۱۳	۳۱۹.۱	۹۶	۲۰۰ (۶۷ درصد تحقق)	۱۴.۲	۲۹۶	واگذاری دارایی‌های مالی	
۴۹.۲	۱۸.۲۳	۱۰۰	۲۴۶۲	۵۰۰	۱۶۵۰-۱۵۵۰ (۷۹ درصد تحقق)	۱۰۰	۲۰۸۲.۳	جمع	
۳۸.۷	۲۲.۲۸	۷۳.۳	۱۸۰۳.۷	۱۷۵	۱۳۰۰ (۸۸ درصد تحقق)	۷۰.۸	۱۴۷۵	هزینه‌ها	مصارف عمومی
۵۰.۰	♦	۱۵.۲	۳۷۵	۱۲۵	۲۵۰ (۶۶ درصد تحقق)	۱۸.۰	۳۷۵	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	
۱۳.۳	۱۳.۳۲	۱۱.۵	۲۸۳.۳	۰	۲۵۰ (۱۰۰ درصد تحقق)	۱۲.۰	۲۵۰	تملك دارایی‌های مالی	
۳۶.۹	۱۷.۲۴	۱۰۰	۲۴۶۲	۳۰۰	۱۸۰۰ (۸۶ درصد تحقق)	۱۰۰	۲۱۰۰	جمع	

درآمدها در لایحه بودجه ۱۴۰۳

رشد	لایحه ۱۴۰۳		قانون ۱۴۰۲		شرح
	سه‌م	رقم	سه‌م	رقم	
۴۲.۱	۱۰۰	۱۴۹۸.۳	۱۰۰	۱۰۵۴	درآمدها
۴۹.۸	۷۴.۹	۱۱۲۲	۷۱.۱	۷۴۸.۹	☒ <ul style="list-style-type: none"> درآمدهای مالیاتی
-۲.۱	۹.۵	۱۴۲.۵	۱۳.۸	۱۴۵.۴	<ul style="list-style-type: none"> مالیات بر واردات (حقوق ورودی)
۷۶.۵	۴.۰	۶۰	۳.۲	۳۴	<ul style="list-style-type: none"> سود سهام شرکت‌های دولتی
۲۷.۴	۱.۳	۲۰	۱.۵	۱۵.۷	<ul style="list-style-type: none"> مالیکیت دولت در بخش ارتباطات
۱۳.۴	۳.۷	۵۵	۴.۶	۴۸.۵	<ul style="list-style-type: none"> بهر مالکانه و حقوق دولتی معادن
۷۵	۳.۱	۴۶.۵	۲.۵	۲۶.۵	<ul style="list-style-type: none"> درآمد حاصل از فروش کالا و خدمات
۵۰	۳.۵	۵۲.۳	۳.۳	۳۴.۸	<ul style="list-style-type: none"> سایر درآمدها

سه‌م درآمدهای مالیاتی از منابع عمومی دولت: ۴۵.۵ درصد

درآمدهای مالیاتی در لایحه بودجه ۱۴۰۳

ارقام به هزار میلیارد تومان

رشد	لایحه ۱۴۰۳		قانون ۱۴۰۲		شرح	
	سه‌م	رقم	سه‌م	رقم		
۴۹.۸	۱۰۰	۱۱۲۲	۱۰۰	۷۴۸.۹	جمع درآمدهای مالیاتی	
۵۳.۵	۴۰.۲	۴۵۰.۷	۳۹.۲	۲۹۳.۶	▪ مالیات اشخاص حقوقی	مالیات‌های مستقیم
۳۳.۳	۱۳.۵	۱۵۲	۱۵.۲	۱۱۴	▪ مالیات بر درآمدها	
۳۲.۸	۴.۴	۴۹.۴	۵.۰	۳۷.۲	▪ مالیات بر ثروت	
۵۴.۵	۴۱.۹	۴۶۹.۷	۴۰.۶	۳۰۴	▪ مالیات بر کالاها و خدمات	مالیات‌های غیر مستقیم

واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه ۱۴۰۳

رشد	لایحه ۱۴۰۳		قانون ۱۴۰۲		شرح
	سهام	رقم	سهام	رقم	
-۱۲.۰	۱۰۰	۶۴۴.۵	۱۰۰	۷۳۲.۲	واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
-۳.۵	۹۰.۴	۵۸۲.۷	۸۲.۵	۶۰۳.۸	☒ منابع حاصل از نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی
-۵۱.۹	۹.۶	۶۱.۸	۱۷.۵	۱۲۸.۴	☐ منابع حاصل از فروش و واگذاری اموال منقول و غیر منقول و سایر

میزان وابستگی منابع عمومی به نفت: ۲۴ درصد

✓ مازاد بر منابع نفتی برآورد شده، در قالب حواله نفت خام و یا میعانات گازی مبلغ ۱۳۶.۸ هزار میلیارد تومان برای تقویت بنیه دفاعی پیش‌بینی شده است.

سرنوشت فروش نفت با توجه به جنگ غزه مشخص نیست.

با سخت شدن شرایط تحریمی ممکن است بخشی از منابع پیش‌بینی شده از محل فروش نفت محقق نشود.

مبنای محاسبه درآمدهای نفتی در لایحه بودجه ۱۴۰۳

مقدار صادرات نفت خام و میعانات گازی: ۱ میلیون و ۳۵۰ هزار بشکه در روز

قیمت هر بشکه نفت: ۶۵ یورو

مقدار صادرات گاز طبیعی: ۱۱ میلیارد متر مکعب در سال

فروض محاسبه درآمدهای نفتی قیمت صادراتی هر متر مکعب گاز طبیعی: ۰.۲۹ یورو

نرخ ارز تسعیر یورو به ریال: ۳۱۰۰۰۰ تومان

سهم صندوق توسعه: ۴۰ درصد

سهم شرکت نفت / گاز: ۱۴.۵ درصد

واگذاری دارایی های مالی در لایحه بودجه ۱۴۰۳

ارقام به هزار میلیارد تومان

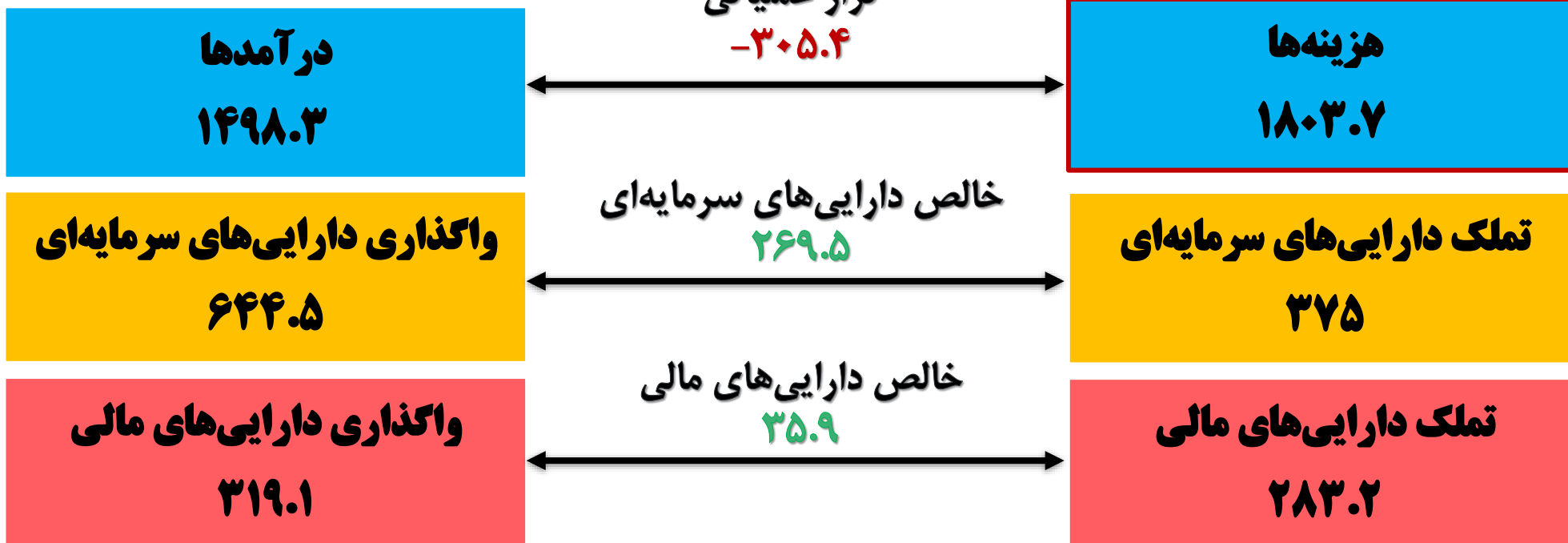
رشد	لایحه ۱۴۰۳		قانون ۱۴۰۲		شرح
	سهام	رقم	سهام	رقم	
۷.۸	۱۰۰	۳۱۹.۱	۱۰۰	۲۹۶	واگذاری دارایی های مالی
۳۶.۱	۷۹.۸	۲۵۴.۶	۶۳.۲	۱۸۷	▪ منابع حاصل از فروش و واگذاری انواع اوراق مالی و اسلامی ☒
-۴۳.۴	۱۸.۸	۶۰	۳۵.۸	۱۰۶	▪ منابع حاصل از واگذاری شرکت های دولتی
۵۲.۳	۱.۴	۴.۵۷	۱.۰	۳	▪ سایر واگذاری ها

میزان وابستگی منابع عمومی به فروش انواع اوراق مالی و اسلامی: ۱۰.۳ درصد

✓ وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است از **کلیه روش های انتشار اولیه اوراق** از جمله تحویل اوراق به طلبکاران، عرضه تدریجی، حراج فروش اوراق به کسر (کمتر از قیمت اسمی) و پذیرهنویسی در بازارها استفاده کند. (بند (ت) تبصره ۱)

ترازهای مهم لایحه بودجه ۱۴۰۳

ارقام به هزار میلیارد تومان

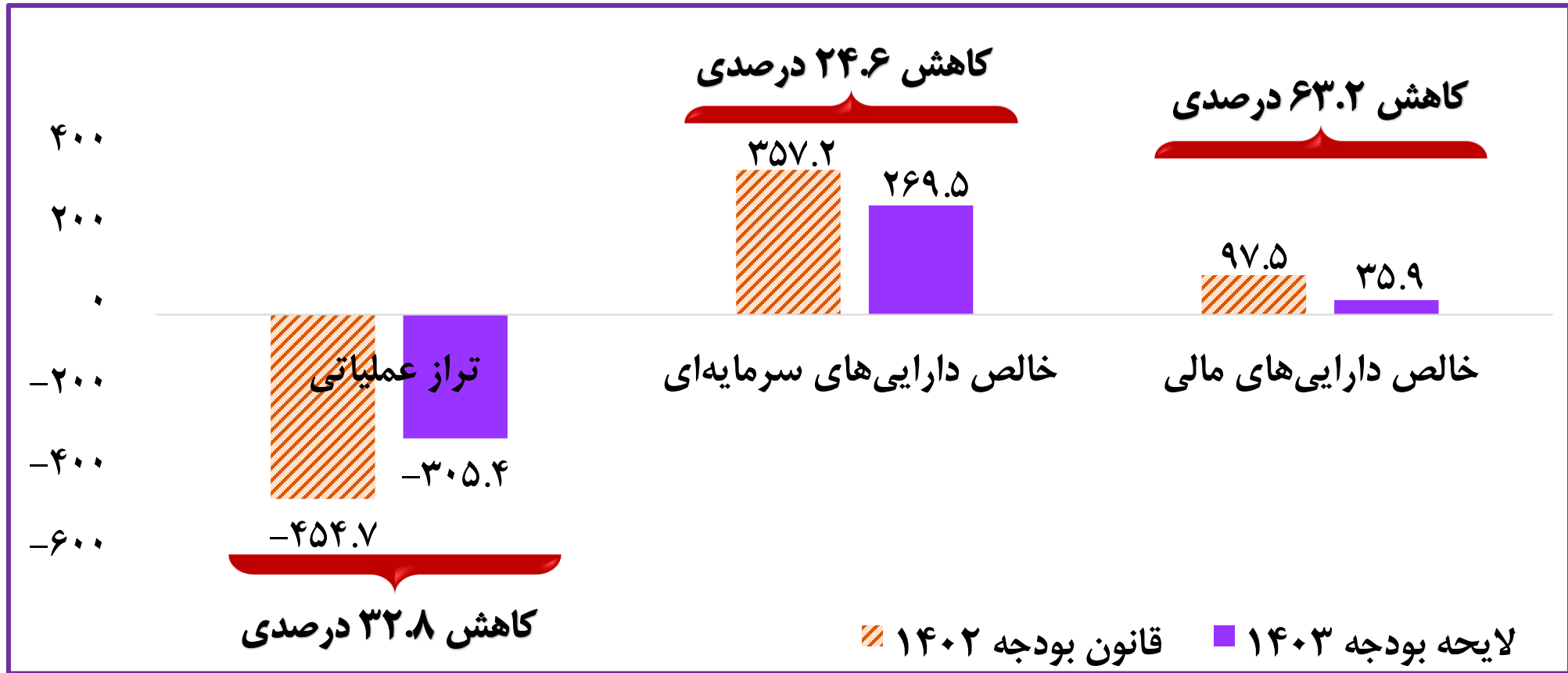

- ۸۳ درصد از محل درآمدها
- ۱۵ درصد از محل واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
- ۲ درصد از محل واگذاری دارایی‌های مالی

براساس اطلاعات موجود برآورد می‌شود **اعتبارات عمرانی نسبت به بودجه ۱۴۰۲ تغییر پیدا نکند. عدم تغییر بودجه عمرانی زنگ خطر بودجه ۱۴۰۳ برای تحریک سرمایه‌گذاری در کشور محسوب می‌شود.**

ترازهای مهم لایحه بودجه ۱۴۰۳

ارقام به هزار میلیارد تومان

کاهش ۳۳ درصدی کسری تراز عملیاتی، حاکی از این واقعیت است که دولت سعی دارد هزینه‌های خود را مدیریت کند.

نتیجه گیری از بررسی آمار و ارقام کلان لایحه بودجه ۱۴۰۳

حدوداً ۴۵۰ همت کسری وجود خواهد داشت که دولت احتمالاً از طرق زیر جبران خواهد کرد:

❖ افزایش فروش اوراق

❖ برداشت از صندوق توسعه ملی

❖ تحمیل کسری به شبکه بانکی

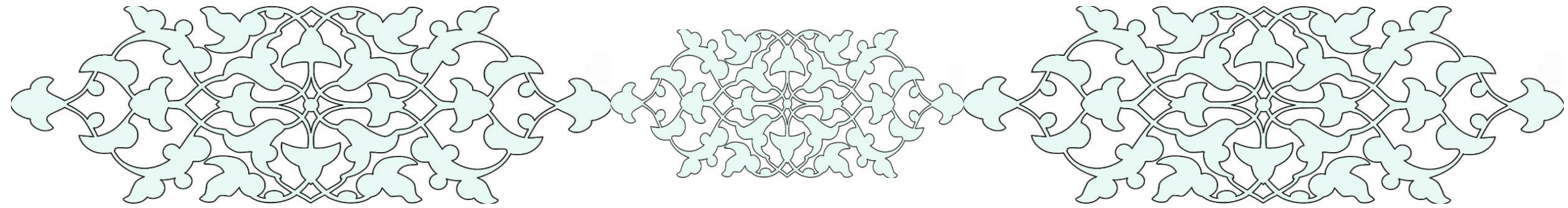
❖ شاید بخشی هم از طریق افزایش فروش ارز به قیمت بالاتر.

منابع ارزی احتمالاً با محدودیت روبه رو است.

❖ لذا اعمال قواعد سخت برای بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصاد کشور ادامه خواهد یافت.

راه حل برای یافتن تعادل منابع و مصارف برای سال ۱۴۰۳ دشوارتر است.

سیاست‌های اقتصادی مهم لایحه بودجه ۱۴۰۳ از نگاه بخش خصوصی

✓ در نظر گرفتن سقف محدود در مقابل میزان تأمین مالی مورد نیاز برای سرمایه‌گذاری شرکت‌ها

- بند (الف) تبصره ۱: شرکت‌های دولتی مجاز شده‌اند، مبلغ **۱۳ هزار میلیارد تومان** اوراق مالی اسلامی، برای طرح‌های مصوب شورای اقتصاد، منتشر کنند.
- بند (ب) تبصره ۱: شهرداری‌ها مجاز شده‌اند، مبلغ **۲۰ هزار میلیارد تومان** اوراق مالی اسلامی، برای توسعه ناوگان حمل‌ونقل عمومی و **۱۲ هزار میلیارد تومان** برای توسعه زیرساخت‌های شهری و... منتشر کنند.

✓ در نظر گرفتن اوراق مالی و اسناد اعتباری برای اعتبارات عمرانی

- بند (پ) تبصره ۱: تأمین اعتبار طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با اوراق مالی با استفاده از ظرفیت بانکی و **۳۰ درصد** از ردیف‌های اعتباری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

✓ بازپرداخت مطالبات به پیمانکاران طرح‌های عمرانی از طریق واگذاری اموال غیر منقول

- بند (خ) تبصره ۱: دولت مجاز است تا سقف تعیین شده در واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای، علاوه بر شیوه فروش، نسبت به تسویه و تهاتر بدهی‌ها ناشی از اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با اموال غیر منقول خود به صورت جمعی - خرجی اقدام کند.

تأمین مالی خارجی

بند (چ) تبصره (۱): در نظر گرفتن سقف **۳۰ میلیارد یورو** برای تسهیلات مالی خارجی در طرح‌های دولتی و غیردولتی در سال **۱۴۰۳**

بند (د) تبصره (۱): ارائه ضمانت نامه تا سقف **۳۰ میلیارد یورو** به شرکت‌های صادرکننده خدمات فنی مهندسی

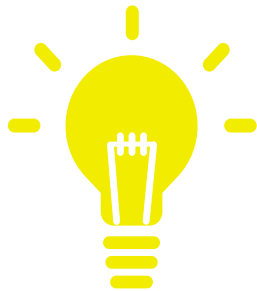
باتوجه به موانعی که در زمینه نقل و انتقال پول، احتمال تشدید تحریم‌ها و تشدید تنش در اقتصاد کشور وجود دارد، **دسترسی به تسهیلات مالی خارجی پیش‌بینی شده بعید به نظر می‌رسد.**

بند (الف) تبصره (۷):

- ۱- نرخ حقوق گمرکی **کلیه ماشین آلات و تجهیزات** (با رعایت ماده (۳) قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱)، **قطعات، مواد اولیه و واسطه‌ای تولیدی** به ۲ درصد کاهش می‌یابد.
- ۲- نرخ حقوق گمرکی و مالیات بر ارزش افزوده واردات **کالاهای اساسی، دارو، ملزومات مصرفی پزشکی و شیر خشک مخصوص اطفال** به ۱ درصد تقلیل می‌یابد.

کاهش ۲ واحد درصدی حقوق گمرکی واردات ماشین آلات و مواد اولیه خطوط تولید، نسبت به سال ۱۴۰۲ تا حدی هزینه تولید را کاهش می‌دهد و این نکته مثبتی است.

پیش بینی منابع و مصارف هدفمندی

ارقام به هزار میلیارد تومان

عنوان	۱۴۰۲		۱۴۰۳	رشد نسبت به قانون	رشد نسبت به عملکرد
	قانون	پیش بینی عملکرد	درصد تحقق		
منابع	۶۶۰	۵۰۰	۷۵۸.۸	۱۵	۵۲
مصارف	۷۵۰	۷۵۰	-	-	-
کسری	-	۲۵۰	-	-	-

جدول مربوط به منابع و مصارف هدفمندی یارانه‌ها، در لایحه بودجه ۱۴۰۳ **حذف شده است**. لذا نمی‌توان تبیین کرد که سیاست دولت در سال آینده در مورد افزایش قیمت انرژی مصرفی بخش تولید (قیمت بنزین، نفت گاز و نرخ خوراک پتروشیمی‌ها) چیست؟

در جزء (۶) بند (الف) تبصره ۸، همچون سال‌های گذشته به **حذف یارانه افراد غیرمشمول (ثروتمندها)** اشاره شده است، لیکن سازوکارهای اجرایی این اقدام مشخص نشده است.

چسبنده بودن مصارف هدفمندی (پرداخت یارانه به خانوارها) موجب شده دولت در بند (پ) تبصره ۸، تصریح کند که **در صورت کاهش تولید فرآورده‌های اصلی نسبت به برنامه تولید**، وزارت نفت از طریق شرکت‌های تابعه ذی ربط با دریافت و فروش فرآورده‌های ویژه از پالایشگاه‌های مربوطه، مقادیر کسری را جبران میکند.

عدم ارائه آمار و ارقام مشخص از بودجه شرکت‌های دولتی بخش برق وزارت نیرو

✓ **اعتبارات مصوب وزارت نیرو (شامل بخش آب و برق)** در بودجه سال ۱۴۰۲ برابر ۴.۲۲ هزار میلیارد تومان بوده که معادل **۲۵ درصد** آن برای بخش برق وزارت نیرو است.

✓ **بودجه شرکت‌های دولتی بخش برق** در سال ۱۴۰۲ بیش از ۲۳۲ هزار میلیارد تومان بوده است. به عبارت دیگر **کمتر از ۹ درصد از بودجه صنعت برق متکی به بودجه عمومی کل کشور است.**

عدم تعیین و تکلیف برخی احکام مهم در بخش برق در لایحه بودجه ۱۴۰۳ و موکول کردن تصمیم‌گیری در خصوص آنها به لایحه الحاق (۳) از قبیل:

نحوه تصمیم‌گیری و سیاستگذاری در خصوص این

موضوعات فرصت‌ها و تهدیدهای مستقیم و

غیرمستقیمی را برای بخش خصوصی فعال در

سمت عرضه و تقاضای برق ایجاد خواهد کرد.

✓ رابطه مالی شرکت‌های مادر تخصصی تولید برق حرارتی و توانیر با شرکت‌های تابعه

✓ هوشمندسازی مصرف

✓ تعیین الگوی مصرف برق و گاز در بخش ساختمانی

✓ اصلاح ساختار و اساسنامه شرکت‌های تابعه وزارت نیرو

✓ رایگان شدن برق مددجویان کمیته امداد و بهزیستی

✓ صفر شدن هزینه انتقال برق نیروگاه‌های تجدیدپذیر و اتمی

رویکرد دولت به تخصیص منابع حاصل از اصلاح بهای برق

بند (خ) تبصره ۷: وزارت نیرو مکلف است **پنجاه (۵۰) درصد** از درآمدهای حاصل از اصلاح بهای برق صنایع در شهرک‌ها و نواحی صنعتی موضوع ماده (۳) قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق مصوب ۱۳۸۵/۸/۱۴۰۱ را در اجرای ماده (۸۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) برای تأمین برق و نوسازی شبکه انتقال برق شهرک‌ها و نواحی صنعتی هزینه نماید.

این اقدام گامی مثبت در راستای رفع چالش زیرساخت تأمین برق برای واحدهای صنعتی مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی محسوب می‌شود.

✓ شایان توجه است که این بند صرفاً برای بخشی از منابع حاصل از اصلاح بهای برق مشترکین صنعتی محل مصرف تعیین کرده و **برای سایر منابع و مصارف ماده (۳) قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق، برغم تصریح قانون، سکوت کرده است.**

✓ به موجب این حکم در عمل وزارت نیرو به تخصیص ۵۰ درصد از درآمدهای حاصل از اصلاح بهای برق صنایع در شهرک‌ها و نواحی صنعتی برای تأمین برق و نوسازی شبکه انتقال این شهرک‌ها ملزم می‌شود و **مجاز است برای مابقی منابع اخذ شده در این محل به اختیار و در چارچوبی که در بودجه شرکت‌های دولتی خود به تصویب می‌رساند عمل کند.**

رویکرد دولت به بخش پتروشیمی

بند (پ) تبصره (۴) و بند (د) تبصره (۷): فرآورده‌های نفتی تحویلی صنعت پتروشیمی به وزارت نفت، مشمول الگوی تسویه حق‌العمل‌کاری پالایشگاه‌ها قلمداد شده است.

در این صورت وزارت نفت، فرآورده‌های نفتی تولیدی شرکت‌های پتروشیمی را به صورت غیر نقدی و با خوراک تحویلی به آنها تسویه خواهد کرد.

بند (ز) تبصره (۷): مشابه سال گذشته ۲.۵ درصد از ارزش فروش هر تن اتیلن تولیدی حاصل از خوراک صرفاً اتان مشمول عوارض انتقال خواهد شد.

شرکت‌های تولیدکننده اتیلن می‌بایست بابت انتقال اتیلن خود در طول خط لوله اتیلن غرب و فروش آن به مجتمع‌های مصرف‌کننده اتیلن در این مسیر، ۲.۵ درصد عوارض به دولت بدهند.

تبصره ۶:

- افزایش یک واحد درصدی (۱٪) نرخ مالیات بر ارزش افزوده جهت مصرف آن در تکمیل و بهره‌برداری از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه ای (بند س).
- عدم استرداد مالیات و عوارض کالاهای نفتی (انواع بنزین و سوخت هواپیما؛ نفت گاز، نفت سفید، نفت کوره، گاز طبیعی و گاز مایع) (بند الف).
- افزایش میزان درآمد ابرازی مشمول مالیات اشخاص نسبت به سال، از ۱۰٪ به ۴۰٪ جهت برخورداری از کاهش ۱٪ تا ۵٪ نرخ مالیات، (بند ب).
- ایجاد دسترسی برای سازمان امور مالیاتی کشور به اطلاعات سامانه‌های موجود توسط بانک مرکزی (سیاق و سرآمد) (بند ث).
- توقیف و برداشت از حساب بدهکاران مالیاتی و واریز به حساب سازمان به منظور جلوگیری از فرار مالیاتی توسط بانک مرکزی (بند ث).
- ایجاد دسترسی برخط برای سازمان امور مالیاتی کشور به اطلاعات املاک مورد نیاز این سازمان (جزء ۳ بند ژ).

- **مشمول مالیات شدن زمینهای فاقد اعیانی دارای کاربری مسکونی، اداری و تجاری، باغ ویلاهای مجاز و واحدهای مسکونی دارای ارزش بیش از ۳۵ میلیارد تومان** به میزان دو در هزار برای مازاد بر این مبلغ (جزء ۱ بند ژ).
- **اجازه حسابرسی سیستمی** به سازمان امور مالیاتی کشور برای تعیین مالیات و عوارض ارزش افزوده آن دسته از مؤدیان مالیات بر ارزش افزوده که در دوره‌های سنوات ۱۳۸۷ تا ۱۴۰۰ اظهارنامه‌های خود را تسلیم ننموده و تاکنون مورد رسیدگی قرار نگرفته‌اند و مالیات آنها نیز برآورد نگردیده است (بند چ).
- **تعیین مالیات سالانه خودرو به نرخ یک درصد (۱٪)** بر مازاد مبلغ سی میلیارد تومان (بند د).

ادامه تبصره ۶:

- افزایش نسبت ۱۰ برابر میزان معافیت ماده ۸۴ قانون مالیات‌های مستقیم به ۱۵۰ برابر برای فروش کالا و خدمات به منظور معافیت مؤدیان از انجام بخشی از تکالیف قانونی از قبیل نگهداری اسناد و مدارک و ارائه اظهارنامه مالیاتی توسط سازمان امور مالیاتی (بند خ).

تبصره ۱۵:

- افزایش حقوق گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر به میزان متوسط ۱۸٪ (جزء ۱ بند الف).
- تعیین عدد ۱۴۴ میلیون تومان به عنوان سقف معافیت مالیاتی سالانه ماده ۸۴ قانون مالیات‌های مستقیم (جزء ۱ بند ث).
- تعیین نرخ مالیات بر مجموع درآمد اشخاص حقیقی (چه از کارفرمای اصلی و چه غیراصلی):
 - ۱- نسبت به مازاد ۱۴۴ میلیون تومان تا ۱۹۸ میلیون تومان در سال، ۱۰٪
 - ۲- نسبت به مازاد ۱۹۸ میلیون تومان تا ۳۲۴ میلیون تومان در سال، ۱۵٪
 - ۳- نسبت به مازاد ۳۲۴ میلیون تومان تا ۴۴۸ میلیون تومان در سال، ۲۰٪
 - ۴- نسبت به مازاد ۴۴۸ میلیون تومان به بالا در سال، ۳۰٪ (جزء ۲ بند ث).

سایر تبصره‌های مهم لایحه بودجه ۱۴۰۳

افزایش قیمت آب بها

پرداخت ۶ هزار میلیارد تومان به صندوق بیمه محصولات کشاورزی به صورت نقدی یا اسناد خزانه

اختصاص ۱۳.۶۵ میلیارد یورو برای واردات کالاهای اساسی و دارو

در نظر گرفتن تعرفه گاز مصرفی تأسیسات گردشگری، و صنایع دستی و آب درمانی‌ها و هتل‌ها مشابه تعرفه خدمات و تعرفه برق این فعالیت‌ها در مناطق فاقد گاز برابر با تعرفه مصارف عمومی

پذیرش هزینه قابل قبول مالیاتی برای واحدهای فرآوری مواد معدنی در صورت ارائه صورت حساب الکترونیکی از ارزش خرید مواد معدنی

لایحه بودجه ۱۴۰۳ مبهم است و تصویر روشنی را به فعالان اقتصادی نمی دهد.

لایحه بودجه ۱۴۰۳ فشار مضاعفی بر بخش مولد اقتصاد کشور تحمیل خواهد کرد:

▪ مالیات‌های بخش تولید افزایش پیدا کرده است که خود آثار رکودی دارد.

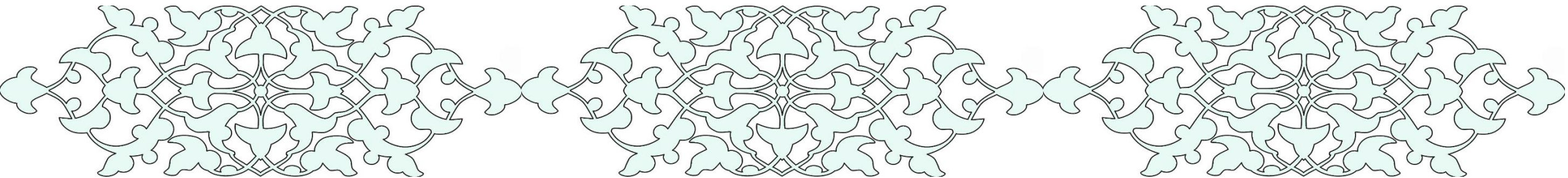
▪ اخذ حقوق گمرکی از ماشین‌آلات و نهاده‌های تولیدی در شرایطی که نرخ ارز به شدت افزایش یافته و اقتصاد کشور با شرایط تورمی و تحریمی مواجه است، تولیدکنندگان را با مشکل مواجه خواهد کرد.

تا وقتی دولت هزینه‌های خود را کنترل نکند حتی با وجود افزایش درآمدهای مالیاتی،

در پوشش هزینه‌های جاری از طریق درآمدها همچنان دچار مشکل بوده و ناچار به

انتشار اوراق، فروش شرکت‌ها و ... خواهیم بود.

با شکر از توجه شما

